

Filozofija za otroke - Ničelna toleranca do nasilja: izzivi in problemi

Pripravila: Tanja Pihlar

Naslov	Jeza (4-6 let)
Neposredni cilji	Otroci se seznanijo s tematiko nasilja vpeto v širši družbeni kontekst, kar jim omogoča premislek o dilemah in problemih, s katerimi se srečujejo v svojem okolju.
Didaktična naloga	Otroci ob prebiranju slikanice <i>Danes nočem videti nikogar več</i> avtorice Helene Kraljič raziskujejo čustvo jeze, njegove vzroke in posledice ter se navezujejo na koncept nenasilništva.
Ključni pojmi	Nasilje, Jeza, Prepir, Skrb za druge, Prijateljstvo

Slikanica:

Kraljič, Helena (2015). *Danes nočem videti nikogar več*. Jezero: Založba Morfemplus.

Kratek povzetek vsebine:

Zajček Zdravko se je pozno prebudil, ker njegova budilka ni zvonila in to prav na veveričin rojstni dan. In nadlog še ni konec: ta dan mu gre prav vse narobe. Zato je besen in jezen in v obupu odžene svoje prijateljce.

POTEK URE:

1. Priprava:
 - a. Natisnite pripravo (opcija)
 - b. Poiščete slikanico: Kraljič, Helena (2015). *Danes nočem videti nikogar več*. Jezero: Založba Morfemplus.
2. Preberite besedilo slikanice in pogledajte ilustracije
3. Pogovor
4. Uvidi, refleksija o vsebini in poteku pogovora.
5. Ustvarjanje

ZAČETEK

1. Poveste, da bomo prebrali slikanico *Danes nočem videti nikogar več* Helene Kraljič in se o njej pogovarjali.
2. Navodila za otroke:
 - a. Poslušajo vprašanja.
 - b. Razmišljajo.
 - c. Če želijo, dvignejo roko in, ko dobijo besedo, povedo svoje mnenje.

Vprašanja so opcijska in okvirna. Izbor naredite sami oziroma se zanje odločate glede na vsebinski potek pogovora.

1. Začetna spodbuda

Preberemo slikanico. Vprašanja, ki jih lahko zastavimo med branjem:

Ali se vam je kdaj godilo podobno kot zajčku Zdravku?
Kako ste se počutili? Kaj ste naredili?
Zakaj mislite, da se Zdravko tako vede do svojih prijateljev? Je to v redu?
Zakaj mislite, da so prijatelji obdarili Zdravka?
Zakaj mislite, da se je Zdravko odločil speči borovničevo torto?
Kaj bi še lahko naredil, da bi se pobotal s prijatelji?

2. Pogovor

Navezava na lastne izkušnje:

Kaj vas razjezi? Navedite primere.
Kaj vas najbolj razjezi?
Kako pokažete, da ste jezni?
Kaj naredite, ko ste jezni?
Kako se počutite, ko ste jezni?
Kako odženete jezo? Ravirate pri tem prav? Bi lahko še kako drugače ravnali?
Kako se počutite, ko se kdo jezi na vas? Kaj naredite?

Opredelitev in analiza pojma:

Kako prepoznamo, da je nekdo jezen?
Kako bi nekomu pojasnili, kaj je jeza?
Kako se jezijo odrasli? Podobno ali drugače kot otroci? Zakaj?
Ali so tudi živali kdaj jezne? Kako to prepoznamo?
Kakšne barve bi narisali jezo?

Vrednotenje:

Ali je vedno slabo, če se jezimo? Je kdaj to lahko tudi dobro? Zakaj?

3. Ustvarjalna pobuda

Otroci naj narišejo, kar jim je bilo v zgodbi všeč. Povedo naj tudi, zakaj jim je to všeč.

Alternativno:

Otroci naj iz papirnatih krožničkov s pomočjo kolaž papirja in flumastrov izdelajo obraze, ki izražajo različna čustva in jih opišejo.

Drugo gradivo	- Portal BOS - Slovanske in besedilne zbirke, http://bos.zrc-sazu.si/ (4.1.2018). - Morf Zoller, Eva. (2011). <i>Selber denken macht schlau. Philosophieren mit Kindern und Jugendlichen</i> . Basel: Zytglogge Verlag.
Internetni / knjižni kotiček za učitelje	- Uporabite spremna navodila za učitelje na naslovu: http://www.danfilozofije.net/dejavnosti/fzo/ (28.1.2018). - Učilnica, http://ucilnica.zofijini.net/ (4.1.2018). - Aničić, Klavdija. (2002). <i>Nasilje – nenasilje. Priročnik za učiteljice, učitelje, svetovalne službe in vodstva šol</i> . Ljubljana: i2 - Hladnik, Alenka in sodelavci (2008). <i>Šola, mišljenje in filozofija: filozofija za otroke in</i>

kritično mišljenje. Ljubljana: Pedagoški inštitut.

- Markič, Olga (2000). *Logiški pojmovnih za mlade*. Šentilj: Aristej.

- Šimenc, Marjan (2006). *Didaktika filozofije*. Ljubljana: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani, Oddelek za filozofijo.

- Šimec, Marjan (2016). *Nove prakse filozofije*. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta.